

Pöytäkirja

31.1.2024

VN/26268/2022
VN/26268/2022-MMM-30

Vesihuoltolakia valmisteleavan työryhmän 14. kokouksen pöytäkirja

Aika Keskiyö 20.12.2023 klo 9:00–11:15

Paikka Hybridikokous, Mariankatu 11, nh Tupa ja Teams-kokous

Läsnä Olli-Matti Verta, maa- ja metsätalousministeriö, työryhmän puheenjohtaja
Johanna Kallio, maa- ja metsätalousministeriö, sihteeri
Antti Parjanne, maa- ja metsätalousministeriö
Jarkko Rapala, sosiaali- ja terveysministeriö (poistui klo 11.07)
Mervi Kuittinen, valtiovarainministeriö
Jussi Lammassaari, valtiovarainministeriö
Jari Salila, oikeusministeriö
Antti Saastamoinen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Paavo Taipale, Suomen Kuntaliitto
Nina Pimiä, Suomen vesihuolto-osuuskunnat ry
Vesa Arvonen, Suomen vesihuolto-osuuskunnat ry
Riku Vahala, Vesilaitosyhdistys
Joonas Jännäri, Vesilaitosyhdistys
Jyrki Lammila, Etelä-Savon ELY-keskus
Maria Åkerman, Etelä-Savon ELY-keskus
Katriina Keskitalo, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Sihteeristö
Anna Vaalasranta, maa- ja metsätalousministeriö (saapui klo 9.50)
Aki Huttunen, Etelä-Savon ELY-keskus
Niina Kosunen, Etelä-Savon ELY-keskus
Vuokko Laukka, Suomen ympäristökeskus

1 Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9:02. Edellisen kokouksen (30.11.2023) pöytäkirja toimitetaan ja hyväksytään myöhemmin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

2 Alustus ja keskustelu, pykäläluonnos 10–14 §, toinen kierros (Aki Huttunen)

10 §

Esitys on paljon ensimmäisen käsittelykierroksen mukainen. Verrattuna aikaisempaan, viimeistä momenttia on muokattu.

Keskustelua käytiin laajalti etenkin kuivakäymäkiinteistöjen liittämismahdollisuuden osalta. Huolta esitettiin siitä, yleistyisikö kuivakäymälätekniikka taajama-alueilla, vaihdettaisiinko viemärikiinteistöjä vedettömiin ratkaisuihin sekä miten pykälän toteutumista valvottaisiin. Keskustelussa nostettiin esiin myös se, että pykälä on pääsääntöisesti nykyisen kaltainen. Muutoksena on se, ettei liittämismahdollisuutta olisi kuivakäymäläkiinteistöillä myöskään taajama-alueella. Huomioitiin, että kunta valvoo liittämismahdollisuutta, jolloin se voisi esimerkiksi määrätä hakemaan vapautusta tai vaihtoehtoisesti liittymään verkostoon. Keskusteltiin mahdollisuudesta kuvata perusteluissa tarkemmin ympäristönsuojelulain mukaisuutta, mutta todettiin myös, että ympäristönsuojelulain yksityiskohtainen avaaminen eri variaatiot huomioiden on vaikea tehtävä.

Ehdotetun pykälän viidettä momenttia on muokattu ensimmäisen käsittelykerran jälkeen, sillä kiinteistöjen liittämistietojen toimittaminen vesihuoltolaitoksilta väestötietojärjestelmään ei teknisesti tällä hetkellä onnistu. Momenttia on muokattu siten, että säädettäisiin kiinteistötietojen luovuttamisesta pyydettyä. Momentti on tarpeen, jottei tulisi epäselvyyksiä kunnan oikeudesta saada kyseisiä tietoja, jotka rinnastuvat henkilötietoihin. Huomioitiin tietojen luovuttamisen osalta tietoturvasäilyminen.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen todeten, että lähtökohtaisesti edetään nykyisellä ratkaisulla ja perusteluja täydennetään. Viidettä momenttia arvioidaan siltä osin, mikä on tietojen luovuttamisen peruste.

11 §

Ehdotusta on muokattu ensimmäisen käsittelyn jälkeen.

Keskustelussa nostettiin esiin eräitä teknisiä tarkennustarpeita. Tulisi arvioida tarvitaanko omistajan ja haltijan kuulemista ylipäättäen, sekä tulisi tarkentaa mitä vaihetta kuuleminen koskee. Neljännen momentin viittausta tulisi tarkentaa siltä osin, että tarkoitetaanko terveydensuojelulain laatuvaatimuksia vai myös laatuvaatimuksia.

Työryhmä keskusteli siitä, mahdollistaako ehdotus vesihuoltolaitoksen talouden jonkin asteiden vaarantumisen, jos merkittävä vaarantuminen ei ole pykälän mukaan mahdollista. Todettiin, että toiminta-alueet tulisi määritellä siten, että niillä olevat kiinteistöt lähtökohtaisesti liitetään verkostoon. Kuntaliitto esitti näkemyksen, että ehdotettu kolmas momentti ei olisi tarpeellinen, sillä se saattaa aiheuttaa hallinnollista kuormaa. Toisen momentin osalta keskusteltiin siitä, onko ehdotuksen listaus kattava vai voiko olla muita elementtejä, joita arvioinnissa tulisi käsitellä.

Puheenjohtaja totesi, että tekniset muutosehdotukset ovat selkeitä ja muutokset tarkastetaan. Pääpiirteissään pykälä vastaa tavoiteltua. Toisen momentin kirjaus merkittävästä taloudellisesta vaarantumisesta arvioidaan. Ehdotus, että toinen momentti palautetaan nykyiseen muotoon, arvioidaan myös jatkotyössä.

12–14 §

Pykäliin 12 § ja 13 § ei ehdoteta muutoksia, ja pykälä 14 § ehdotetaan kumottavaksi. Ehdotuksesta ei käyty keskustelua, joten puheenjohtaja totesi, että edetään ehdotetun mukaisesti.

Sovittiin, että pykäläluonnoksiin on 10.1.2024 saakka aikaa käydä lisäämässä kirjallisia kommentteja.

3 Valvonta ja siirtymäsäädökset (Aki Huttunen)

Aki Huttunen esitteli valvonnan ja siirtymäsäädösten taustaksi laadittua taulukkoa. Taulukkoformaatti on apuväline tarkasteluun, joka havainnollistaa valvontavastuuta sekä kokoa siirtymäsäädöksiä. Taulukkotarkastelua tulisi täydentää siten, että tunnistetaan se, miten valvontavastuu on tällä hetkellä.

Yleistä keskustelua käytiin valvontatoimivallan selkeyttämisen tarpeesta, sekä valvonnan pykäläkohtaisesta valvontatoimivallan määrittelyn haasteista.

Pykäläkohtaisia huomioita:

5 a § Huomioitiin se, että suunnitelman sisällöstä ei voine valittaa. Lisäksi muutoksenhakuoikeudesta tulisi säätää erikseen.

8 a § Todettiin, että ELYn päätös olisi muutoksenhakukelpoinen.

8 b § Keskustelussa nostettiin esiin se, että jos toiminta-aluetta on muutettu juuri ennen lain voimaan tuloa, tuleeko se silti siirtymäajan puitteissa tarkistaa. Arvioidaan siirtymäaikaa tältä osin vielä.

9 § Mikäli on hyvin erilaisia näkemyksiä siitä, täytyykö huolehtimisvelvollisuus vai ei, niin onko usean tahon toimivalta toimiva ratkaisu. Toisaalta ei ole osattu sulkea pois viranomaisia.

10 § Pykälä mahdollistaa kuivakäymälän käytön taajamissa ja keskustelussa esitettiin, että ELYllä pitäisi olla tässä valvontatoimivaltaa. Todettiin myös, että yleensä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vastaa valvonnasta ja terveydensuojeluviranomaisen kanssa asiaa käsitellään lausuntomenettelyn kautta. Jätevedestä ei saa aiheuta terveyshaittaa, joten terveydensuojeluviranomaisella tulisi olla siltä osin myös toimivaltaa. Käytännössä terveydensuojeluviranomaisella voisi olla roolia esimerkiksi jätevesiviemäriin liittämisen osalta. Tarkennetaan taulukkoa näiltä osin.

12 § Keskusteltiin siitä, onko liittämiskohtaan valvottavaa asiaa ja liittyykö asiaan oikeusturvaongelmia, esimerkiksi jos liittämiskohta on kohtuuttoman kaukana. Liittämiskohta määrittää laitoksen ja kiinteistön välisen vastuun. Asiaa selvitetään vielä taustatöissä.

13 § Kirjaus, että ei aiheuta vaaraa ympäristölle tai terveydelle on vahva, tämä osoittaa valvottavan asian ja taulukon tekstiä muutetaan. Keskusteltiin myös terveydensuojeluviranomaisen roolista ja siitä, onko valvontatoimivalta päällekkäisyyttä terveydensuojelulain kanssa.

4 Viestintä

Johanna esitteli sihteeristössä valmisteltua suunnitelmaa sidosryhmätilaisuudesta toukokuussa.

5 Muut esille tulevat asiat

Kevään kokousajat on soviteltu kalenteriin ja kutsut lähetetty. Läsnäolomahdollisuus kokouksiin on varattu. Toimitetaan työryhmälle luonnos työsuunnitelmasta.

6 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:15

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi